Dosarul nr.2-22069412-32-2-18052022 (2-651/22)

HOTĂRÂRE

În numele legii

Dispozitivul pronunțat public la data de 26 decembrie 2023 or. *****

Judecătoria Hîncești (sediul *****)

Instanța compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecător Alexeeva Viorica

Grefieri Levinte Tatiana, Mereacre Sabina

În prezența reclamantei *****, a reprezentantului reclamantei *****, avocatului Jalbă Marin împuternicit în temeiul mandatului nr. 1885187 din 11 octombrie 2023 și a reprezentantului pârâtului Bogos Alexandru împuternicit în temeiul mandatului nr. 1586198 din 29 iunie 2022 , în lipsa a pârâtului ***** și a reprezentantului autorității tutelare Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei *****, legal citați.

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Violina Munteanu în interesele Ursu Mădălinei împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Argumentele participanților la proces.

1. La data de 18 mai 2022 prin intermediul PIGD a fost repartizată în mod automat-aleatoriu cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Violina Munteanu în interesele Ursu Mădălinei împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor.
2. În motivarea acțiunii a indicat, că între reclamanta ***** și pîrîtul ***** a fost încheiată căsătoria la data de 19 iunie 2017, la Primăria sat. *****, r-nul ***** și a fost înregistrată prin actul de căsătorie nr.27. Astfel, la data de *****, s-a născut fiica *****care locuiește cu mama. A menționat că din motiv că pârâtul era violent față de reclamantă căsătoria acestora a fost desfăcută la data de 09.06.2021 prin hotărârea Judecătoriei Hîncești(sediul central). Ca urmare a desfacerii căsătoriei copilul minor, ***** a rămas să locuiască cu mama, la caz nefiind un acord prin care să fie stabilit domiciliul copilului minor. Astfel, în conformitate cu prevederile Codului familiei a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor *****cu mama ***** și încasarea cheltuielilor de judecată de la pârâtul *****.(*f.d.5-7*)
3. Prin referința înaintată de către reprezentantul pârâtului *****, avocatul Bogos Alexandru, s-a solicitat respingerea acțiunii înaintate. În susținerea poziției data a invocat faptul că, reclamanta și pârâtul împreună cu copilul minor au emigrat peste hotarele țării în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din anul 2017. A menționat că, nici o parte pe dosar nu locuiește efectiv pe teritoriul R. Moldova, aceștia având statut de rezident pe teritoriul UK, unde de fapt s-a stabilit custodia asupra minorei *****. La fel,

a indicat că datorită faptului că, părțile au obținut statut de rezident pe teritoriul UK, urmează ca orice litigiu să se judece în țara de reședință și ședere permanentă.(*f.d. 46-48*)

4. Potrivit referinței parvenite prin intermediul Secției de evidență și documentare procesuală la data de 28 iunie 2022, prezentată de către Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei *****, s-a indicat că solicitarea reclamantei cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, urmează a fi lăsat la discreția instanței.
5. În ședința de judecată, reclamanta ***** a susținut cererea în baza temeiurilor de fapt și de drept invocate în aceasta și a solicitat admiterea acesteia integral, cu stabilirea domiciliului copilului minor cu ea. Suplimentar a invocat și faptul că în UK nu a înaintat o cerere separată privind stabilirea domiciliului copilului minor, aceasta fiind solicitat în cadrul unei cauze ce ține de violența în familie. La fel, a invocat că nu are cetățenia statului UK, ci are actul care îi acordă dreptul de ședere în țara dată. A mai indicat că, locuiește atât în Republica Moldova cît și în UK.(f.*d. 37-38 verso*)
6. În ședința de judecată reprezentantul reclamantei *****, avocatul Jalbă Marin a susținut cererea de chemare în judecată în baza temeiurilor de fapt și de drept invocate în aceasta și a solicitat admiterea acesteia integral. Suplimentar a invocat faptul că, actele prezentate de către pârât, ca fiind o hotărâre judecătorească definitivă, nu este decât o ordonanță de protecție în cadrul acțiunilor violente ale pârâtului față de reclamantă.
7. În ședința de judecată reprezentantului pârâtului Bogos Alexandru a susținut cele invocate în referința înaintată și a solicitat respingerea acțiunii, drept una neîntemeiată.
8. În ședința de judecată reprezentantul DGASPF *****, legal citat despre data și ora ședinței de judecată nu s-a prezentat, și nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Astfel, în conformitate cu prevederile art.205 Cod de procedură civilă, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

Aprecierea instanței de judecată.

9. Audiind opinia participanților la proces şi studiind materialele cauzei instanţa de judecată consideră necesar de a admite acțiunea înaintată de către avocatul Violina Munteanu în interesele Ursu Mădălinei împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată, reieșind din următoarele considerente.
10. În acord cu art.27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, *disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.*
11. Potrivit art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă ”*fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale*”, iar conform art. 130 Cod de procedură civilă ”*instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o*

forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei".

12. În temeiul art. 121 Cod de procedură civilă " *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului*".
13. Art. 122 alin. (1) Cod de procedură civil stabilește că " *circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante*".
14. La caz, instanța de judecată atestă că, între ***** și pârâtul ***** a fost încheiată căsătoria la data de 19 iunie 2017, la Primăria sat. *****, r-nul ***** și a fost înregistrată prin actul de căsătorie nr.27. (*f.d. 13*)
15. La fel, în ședința de judecată s-a stabilit că, din căsătorie ***** și ***** au un copil minor *****, născută la ***** (*f.d. 13-15*)
16. La fel, în ședința de judecată s-a constatat că, la data de 09.06.2021 prin hotărârea Judecătoriei Hîncești(sediul central)a fost desfăcută căsătoria între ***** și *****. (*f.d.15*)
17. Totodată în ședința de judecată s-a stabilit că, prin hotărârea din 22 septembrie 2021, a Judecătoriei Hîncești(sediul *****), s-a dispus încasarea din contul lui ***** a pensiei de întreținere în beneficiul reclamantei *****, a pensiei de întreținere a copilului minor *****în mărime de ¼ din salariu și alte venituri începând cu data de 20 aprilie 2021 și până la atingerea majoratului de către copil.(*f.d.16*)
18. Potrivit actului de investigare a condițiilor de trai ale familiei ***** din 20.04.2022, s-a indicat că, condițiile de trai permit ca mama și copilul să locuiască în locuința din sat. *****, dacă se întoarce în țară.(*f.d.18-19*)
19. Astfel cu referire la cerința de stabilire a domiciliului copilului minor, instanța de judecată reține următoarele
20. Potrivit art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25.02.1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.
21. Conform art.9 al Convenţiei, statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei lor, cu excepţia situaţiei în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi în conformitate cu legile şi procedurile aplicabile, ca această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu când părinţii trăiesc separat şi când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reşedinţă al copilului.
22. Potrivit art. 38 alin. (1), (2) lit. b) și d) Codul familiei " *la desfacerea căsătoriei, soţii pot prezenta instanţei judecătoreşti un acord privind împărţirea bunurilor lor proprietate în devălmăşie şi plata pensiei de întreţinere a copiilor şi a unuia dintre soţi, indicînd mărimea acesteia, precum şi privind determinarea părintelui împreună cu care vor locui copiii minori comuni. În cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre*

soţi, instanţa judecătorească este obligată să determine care dintre părinţi va plăti pensia de întreţinere a copiilor minori şi mărimea acesteia; să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minori după divorţ"

23. Instanţa de judecată relevă că, în conformitate cu art.63 din Codul familiei, în cazul în care părinţii locuiesc separat, *în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi. În cazul în care lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanţa de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuieşte permanent. În cazul indicat la alin.(4), părintele care locuieşte separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în consideraţie vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuieşte separat, frecventarea studiilor/participarea la activităţi extraşcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială*"
24. Astfel, instanţa de judecată desprinde că, criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicaţi copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului. O astfel de concluzie se degajă şi din jurisprudenţa CtEDO, care statuează că un echilibru just trebuie să fie păstrat între interesele copilului şi cele ale părintelui (*Olsson versus Suedia, hotărârea din 27.11.1992; Johansen versus Norvegia, hotărârea din 07.08.1996; Neulinger şi Shuruk versus Elveţia, hotărârea din 06.07.2010*).
25. Potrivit Declarației Universale a Drepturilor Omului, Convenția Organizațiilor Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, cât şi din Constituția Republicii Moldova rezultă că interesul copilului este configurat de totalitatea drepturilor sale fundamentale, cum ar fi dreptul la integritate fizică şi psihică, dreptul la identitate, dreptul la liberă exprimare şi dreptul la libertatea de gândire, dreptul la protecția împotriva oricăror forme de violență, vătămare, abuz fizic sau mintal, abandon şi neglijență, dreptul la învățătură etc., drepturi la care trebuie să se raporteze acțiunile tuturor factorilor „ale căror responsabilități, generale, sectoriale ori specifice implică relația cu copilul – de la părinți la sistemul de învățământ, sistemul medical, societatea în ansamblul ei.
26. Conform prevederilor art. 3 pct. 1,2 al Convenţiei cu privire la Drepturile Copilului, adoptată de ONU la 29 noiembrie1989, intrată în vigoare la 2 septembrie 1990 şi la care

Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 408 din 12 decembrie 1990, în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

27. În conformitate cu prevederile art.18 din Convenția menționată supra ”*statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului. Pentru garantarea şi promovarea drepturilor enunţate în prezenta Convenţie statele părţi vor acorda ajutor corespunzător părinţilor şi reprezentanţilor legali ai copilului în exercitarea responsabilităţii care le revine în legătură cu creşterea copilului şi vor asigura crearea instituţiilor, aşezămintelor şi serviciilor deîngrijire a copiilor. Statele părţi vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura copiilor ai căror părinţi muncesc dreptul de a beneficia de serviciile şi aşezămintele de îngrijire a copiilor, pentru care ei îndeplinesc condiţiile cerute*.”
28. Instanța de judecată subliniază că soluționând chestiunea cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, aceasta are obligația de a asigura copilului protecţia şi îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ţinându-se seama de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal, şi în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.
29. Luînd în considerație că stabilirea domiciliului copilului minor cu unul dintre părinţi urmează a fi analizată sub aspectul unei ingerințe în dreptul la respectarea vieţii de familie în sensul art. 8 CEDO, sau admisibilitatea ingerinței în dreptul garantat de art. 8 CEDO soților, cu ocazia stabilirii domiciliului copilului minor urmează a fi compatibilă regulii triplului test: măsura să fie în conformitate cu legea, să urmărească un scop legal şi să fie necesară într-o societate democratică, Instanța consideră că asigurarea celei mai bune protecţii a intereselor copilului este prioritară în raport cu interesele sau sentimentele părinţilor, motiv din care protecţia, buna dezvoltare a copilului, inclusiv ataşamentul sentimental al copilului şi siguranţa acestuia vor constitui circumstanţe determinante pentru instanţă la stabilirea domiciliului copilului minor.
30. Instanța de judecată reține că, în situaţia în care părinților li se garantează egalitatea în drepturi în raport cu copii lor, acordarea priorități privind stabilirea domiciliului copilului minor cu unul dintre aceștia, urmează a fi justificată de circumstanţe obiective în favoarea interesului copilului minor, interesul copilului minor, având o importanţă primordială în raport cu drepturile şi interesele soților.
31. Instanța de judecată reține că, interesul superior al copiilor nu este definit clar de către legiuitor, dar totuşi se explică că interesul superior al copilului – asigurarea condiţiilor adecvate pentru creşterea şi dezvoltarea armonioasă a copilului, ținând cont de particularităţile individuale ale personalităţii lui şi de situaţia concretă în care acesta se află.
32. Astfel, cele mai importante aspecte la încredinţarea minorilor către un părinte sau altul sunt: nevoile fizice, emoţionale şi psihologice ale copiilor, inclusiv nevoia copiilor de stabilitate, opiniile şi preferinţele copilului în măsura în care acestea pot fi verificate în mod rezonabil, natura, forţa şi stabilitatea relaţiei dintre copil şi fiecare dintre cei doi soţi,

capacitatea fiecăruia dintre părinţi de a îngriji copilul şi de a răspunde nevoilor acestuia, cît și istoricul îngrijirii copilului, valorile şi comportamentul moral al fiecărui părinte.

33. În situația din speță instanța de judecată reține că, copilul în prezent locuiește cu mama, vîrsta fragedă a acestia, faptul că este fetiță, stabilirea domiciliului copilului minor cu mama ***** va permite o mai bună dezvoltare intelectuală şi culturală a copilului, îi va promova abilităţile în privinţa dezvoltării intelectuale şi oferirea unui echilibru psihologic.
34. Analizând în ansamblu probele anexate la dosar, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a stabili domiciliul copilului minor *****, cu mama acesteia – *****, or, ultima îşi îndeplinește obligațiunile părinteşti, are grijă de educaţia și întreținerea copilului minor, iar copilul a manifestat dorinţa în sensul stabilirii domiciliului cu aceasta.
35. La caz, instanța de judecată reține și faptul că înscrisurile prezentate de către reprezentantul pârâtului *****, avocatul Bogos Alexandru, nu constituie temei de respingere a acțiunii înaintate, or, instanței nu i-a fost prezentată o hotărâre a unui alt stat recunoscut pe teritoriul R. Moldova prin care să se confirme faptul stabilirii domiciliului copilului minor *****cu mama *****.
36. La fel, instanța de judecată reține că, reprezentantul pîrîtului *****, avocatul Bogos Alexandru nu a prezentat probe concludente și veridice care ar combate argumentele reclamantei din cererea de chemare în judecată, or, conform prevederilor legale și anume în baza prevederilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă ” *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*”.
37. În sensul art.27 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, *disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.*
38. Art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăților Fundamentale, statuează că, orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.
39. Astfel, instanța conchide că în speță, pârâtului ***** nu i s-a îngrădit dreptul la un proces echitabil atât în sensul legislației naționale, cît și în sensul CEDO, având posibilitatea în termenul stabilit de lege și până la adoptarea hotărârii, să prezinte probe care ar combate argumentele invocate în cererea de chemare în judecată.
40. Pe cale de consecinţă, instanţa de judecată, luând în considerație argumentele reclamantei, poziția pârâtului expusă în referință, întru respectarea prevederilor legislației naționale şi internaționale, având în vedere principiul contradictorialității şi egalitatea părţilor în drepturile procedurale, a creat condiții egale părților pentru exercitarea drepturilor lor, cât şi pentru prezentarea probelor necesare, cum se stipulează în prevederile art.118 din Codul de procedură civilă.
41. Referitor la pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată reține următoarele.
42. Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

43. Conform prevederilor art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenții, iar pîrîtului - proporțional părţii respinse din pretențiile reclamantului.*
44. Prin urmare, instanța va dispune încasarea de la pârât în beneficiul reclamantei, cheltuielile de judecată ce reprezintă taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 100,00 lei.
45. Luând în considerare cele expuse, raportate la normele de drept menționate instanța de judecată va dispune admiterea integrală a cererii de chemare în judecată înaintată de către avocatul Violina Munteanu în interesele Ursu Mădălinei împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.
46. Conducându-se de art. art.63 Codul familiei, art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

hotărăşte:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Violina Munteanu în interesele Ursu Mădălinei împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se determină domiciliul copilului minor *****, născută la *****, cu mama *****.

Se încasează de la ***** în beneficiul Ursu Mădălinei cheltuielile de judecată în mărime de 100(una sută),00 lei.

Se explică părților că instanța va întocmi hotărârea integrală dacă în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii vor solicita în mod expres acest lucru, termenul de 30 de zile fiind unul de decădere sau în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii vor depune cerere de apel.

Prezenta hotărâre se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul judecătoriei Hîncești(sediul *****).

Preşedintele şedinţei,

Judecător (semnătura) Alexeeva Viorica

Copia corespunde originalului

Președintele ședinței: Viorica Alexeeva